

MARGREET MALJERS

Sterren voor Swanet

ABCOUDE

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK

‘Swanet, breng dit potje jam in je lunchpauze even naar oma. Janna heeft het zelf gemaakt. Moet je er wel bij zeggen.’ Moeder Kolmaar stopte haar dochter een pot jam in de hand en keek toe hoe Swanet haar spullen bij elkaar raapte. Met een vaag gevoel van trots keek ze naar het stevige figuurtje en het lange bruine haar van haar jongste dochter. Lief ziet ze er uit. Ze gaat sprekend op Janna lijken. Ze is alleen wel erg stil de laatste tijd, piekerde ze en legde een appel bij Swanets tas.

‘Die Janna is echt een hamster aan het worden. Ze doet of we barre tijden tegemoet gaan zonder supermarkten. De groenten puilen haar vriezer uit en ze heeft genoeg jam staan voor een weeshuis. Wie zou dat ooit achter haar hebben gezocht. Altijd aan dat gegrut en gegraaf in die tuin,’ mompelde Swanet. ‘Eens lekker winkelen is er niet meer bij.’

Ze gooide de riem van haar tas over haar schouder en propte de appel in haar jaszak.

‘Helemaal niet gek. Janna heeft gewoon een ander leven gekregen,’ zei haar moeder vinnig. ‘Ze heeft kleine Nienke, ze doet klusjes in huis en ze heeft de hele zomer op de camping gewerkt. Die tuin is haar hobby, gelukkig maar, want winkels zijn daar nauwelijks. Trouwens, waar zou ze de tijd vandaan moeten halen om met jou door de stad te slierten?’

Swanet lachte. Moeder kon zo lekker uit haar slof schieten, als ze dacht dat iemand iets ten nadele van Janna zei.

‘Schiet nu op, want anders kom je te laat,’ jakkerde moeder.

‘Die bank loopt niet weg. Rustig... rustig. Tot vanavond!’ Swanet zwaaide en rende naar de tramhalte die vlak bij hun huis was.

Een half uur later zat ze achter haar bureau en tikte een brief in de computer. Haar collega, Lineke van Haren, kwam met een kop koffie langs. Ze was iets ouder dan Swanet. Op het eerste gezicht leek ze wat kleurloos, maar als je er even doorheen prikte, was ze zo aardig en op haar eigen verlegen manier grappig, dat Swanet haar in haar hart had gesloten.

‘Laten we tussen de middag onze boterham

in het park opeten,' stelde Lineke voor.

'Gaaf niet. Ik moet een pot jam naar mijn oma brengen. Het is zelfgemaakte. Van mijn zusje, die heeft een grote tuin en is altijd bezig met groen en moes,' zei Swanet. Ze tikte met vaardige vingers de hypotheekakte van de familie Van Linschot, zette haar printer aan en rekte zich uit.

Lineke overhandigde haar de kop koffie die ze gelijk met die van haar meegenomen had. 'Leuk. Ik houd wel van dat gedoe met plantjes. Het lijkt me fantastisch om een grote tuin te hebben,' zei ze en liep door naar haar eigen werkplek.

'Ga mee naar mijn oma,' riep Swanet haar na. 'Het is maar een minuut of acht lopen hiervandaan.'

En het is zo lekker veilig om gezelschap te hebben, dacht ze erachteraan.

Niet het risico dat ze Jaap tegen zou komen. Ze beet even op haar lip en staarde voor zich uit naar de witte muur. Ze wist dat Jaap haar gezelschap zocht. Ondanks het feit dat hij getrouwd was en twee kleine kinderen had. Ze kon zich niet vergissen in de aandacht waarmee hij naar haar keek en de betrapte manier waarop hij zijn gezicht afwendde als

hun ogen elkaar ontmoetten. Steeds vaker kwamen ze elkaar toevallig tegen in de lunchpauze en ze ontdekte dat ze naar hem begon uit te kijken en hoewel ze het misselijk van zichzelf vond, nam hij ook een steeds grotere plaats in haar gedachten in. Als ze elkaar niet zo vaak zagen, was er niets aan de hand, maar contact was onvermijdelijk, want hij was haar chef.

Nijdig scheurde ze het papier uit de printer en legde het zonder hem aan te kijken op zijn bureau. Langs de balie waar Lineke zat, liep ze terug. Als ze opschoten, hadden ze tijd genoeg om tussen de middag bij oma koffie te drinken.

Maar de dag zou anders verlopen.

Het liep tegen halftwaalf. Het was rustig in de bank. Er stonden slechts een paar mensen voor de balie toen de glazen buitendeur werd opengegoid en in de opening twee mannen verschenen met zwarte bivakmutsen over hun hoofd. De sfeer veranderde abrupt. Het gepraat en geroezemoes verstomden alsof er een knop werd omgezet en verstard keek iedereen naar het tweetal. Alleen het gezoem van een paar computers klonk door de ruimte. Dit kan

niet waar zijn, ging door Swanet heen. Guus, haar jongste broer, en zij hadden hier zo vaak grapjes over gemaakt dat ze dacht aan een mop. Die pistolen in hun hand konden niet echt zijn.

Voorzichtig wendde ze haar hoofd naar het bureau schuin achter haar, waar Jaap zat met zijn handen op het dossier van Van Linschot. Hij zat roerloos en keek strak naar de overvallers. Voor de twee loketten die open waren, stonden zes mensen op hun beurt te wachten. Ze hadden allemaal dezelfde ongelovige uitdrukking op hun gezicht als Swanet. Een grote man met een lichtbruine regenjas aan keek met uitpuilende ogen naar de overvallers. Zijn kleur werd hoe langer hoe roder en Swanet hoopte dat hij geen aanval van het een of ander zou krijgen.

Had ze nu haar EHBO-diploma maar gehaald, ging het door haar heen. Swanet werd altijd praktisch bij panieksituaties. Ze keek behoedzaam rond. Niemand bewoog.

Een van de twee overvallers deed de deur op slot en liep naar de balie toe. 'Allemaal in die hoek daar.' Met een korte beweging van zijn wapen dirigeerde hij hen allemaal in de hoek, waar een grote gatenplant stond die in-

kijk vanaf de straat belette.

Swanet had het gevoel dat ze naar een film stond te kijken. En nog een slechte ook. Haar benen voelden vreemd zwaar. Achter haar stond Jaap. Ze voelde zijn harde lichaam warm en beschuttend tegen haar rug en ondanks zichzelf leunde ze tegen hem aan. Hij legde zijn hand op haar arm en hield haar stevig vast. Henk Greuter, de hypotheekspecialist, stond naast de grote gatenplant en begroef de sigarettenpeukjes die hij die morgen zelf bij de plant had gegooid, in de potgrond. Zijn handen en nagels werden zwart en modderig, want Lineke had de plant net water gegeven. Naast Swanet prevelde een van de klanten, een vrouw van een jaar of veertig, 'Ach, Heer... ach, Heer, ach, Heer...'

Met een schok beseftte Swanet dat de vrouw bad. Geen EHBO, maar wel een gebed, dacht ze.

'Bek dicht,' zei de man met het pistool vernijng. 'Houd je bek dicht.' De vrouw hijgde en Swanet hield van de weeromstuit ook haar adem in.

'Rustig,' zei de ander. Hij had niet eens een onaardige stem.

Hij nam het pistool over en liep langzaam

achteruit in de richting van de kassa's. 'Als jullie je rustig houden, gebeurt er niets.' Swanet zag door de opening in de bivakmuts zijn ogen glinsteren. Gelaten keken de mensen toe hoe één man met snelle, nerveuze bewegingen documenten, dossiers en geld in grote kunstleren zakken stopte. De ander hield zijn pistool op de groep in de hoek gericht. Hij stond er ontspannen bij en neuriede zacht 'Zeg kwezelke wildet gij dansen.' Aan het eind van het liedje plakte hij een riedeltje. Een paar vreemde hoge noten.

Eigenlijk vond Swanet dat wel het toppunt: stelen en zingen tegelijk. Ze besepte dat hij er plezier in had.

De bankdirectie had, na een paar overvallen op kantoren in de provincie, voor een cursus Overval... en Dan gezorgd.

'Geen heldhaftig gedoe, beter blo Jan dan dô Jan,' had Harry Tuinman, de directeur van de bank gezegd, toen ze de gewenste houding van bankmedewerkers bij overvallen bespraken.

Wel effectief, want er was niemand van de groep medewerkers die als held en vervolgens als dô Jan de krant wilde halen. Vlakbij, ach-

ter de plant, stond een vitrine met moderne kunst. Glazen bollen in allerlei kleuren. In een grote lichtblauwe bol zag Swanet bladnerven weerspiegeld en ze dacht dat ze daar eens iets aan zouden moeten doen. Altijd die stomme bollen in die kast. Het leek warempel wel alsof de bank een filiaal voor aankomende waarzegsters was. En je toonde ook zo naargeestig dik als je er langsliep, dacht ze wrokkig. Ze vestigde haar blik op de bankrovers en keek daarna weer strak naar de glazen bollen. In de bank heerste nog steeds een doodse stilte. Swanet hoorde alleen het geritsel van de geldcassettes die in de zakken werden gestopt, en het gezucht van een oudere man, ook een klant, die zwaar door zijn neus ademde.

De overvallers waren klaar. Ze liepen naar de deur toe, openden hem en vertrokken. Swanet zag ze kort en dik weerspiegeld in het glas. Eén van de twee bukte zich en bleef met zijn bivakmuts hangen in de vuurdoorn die tegen de gevel van de bank stond. De muts schoof omhoog en wat niemand zag, zag Swanet uitvergroot weerspiegeld in de glazen bol. In de hals van de man, vlak onder de haargrens, te-

kende zich een grote ellipsvormige moeder-vlek af. Snel keek ze naar de deur en zag nog juist hoe die vlek er in normale proporties uitzag. Hij leek precies op een paperclip. Ze wist dat ze die vlek, licht gebogen en donker bruin, zou herkennen. Er startte een auto. Portieren sloegen dicht. Een gierend geluid van een motor. Het was voorbij. De hele overval had amper tien minuten geduurd.

Jaap liet Swanet los en tegelijk met Lineke vloog hij naar de telefoon. De vrouw die hardop had gebeden, haalde snikkend adem en een andere vrouw zei verwezen: 'Nou, dat hebben we weer gehad... 't is zonde, 't is zonde. Dat dat allemaal zomaar mag.'

'Mag! Kan zult u bedoelen,' zei de oudere man. Hij was geschokt, maar zijn ademhaling werd al wat rustiger. 'Ze doen maar. Het is een schande. Bellen die twee daar de politie? Nou, dat zal wel weer uren duren. Die zijn er alleen snel bij als je fout geparkeerd staat!'

Binnen een kwartier wemelde het op het kantoor van de politiemensen. Harry, de directeur, was gebeld en kwam gelijk met de rechercheurs aan. Journalisten kwamen om in-